

Slovenske ambasade

Pred dnevi je slovenski zunanji ministar Dimitrij Rupel izjavil, da bo republika Slovenija ob svoji osamosvojitvi (kar zadeva zunanjo politiko) verjetno odprla kakih dvajset ambasad po drugih državah. In to za začetek. Vsekakor je to za začetek že lepa številka in slovenskemu zunanjemu ministru želimo, da bi sem spadale tudi pomembne evropske in druge države. Kasneje pa, da bi se to število najmanj podvojilo. Današnji politični trenutek je za Slovenijo in Jugoslavijo prav gotovo usoden. To še posebej po zadnjem srečanju predsednikov šestih jugoslovanskih republik na Brdu pri Kranju. Mimo tega je tudi jasna politična volja Slovenije (verjetno tudi Hrvaške), da do konkretne osamosvojitve tudi dejansko res pride.

Gotovo je vprašanje diplomacije eno od pomembnejših za vsako suvereno državo. Države s staro diplomatsko tradicijo danes nekako nadaljujejo pred stoletji začete prve korake in v tem pogledu nimajo kakih posebnih problemov. Znano je, da je ena najboljših na svetu recimo vatikanska diplomacija, ki ima za seboj tako ali drugače kar dobro tisočletje in pol. Republika Slovenija se sicer ne more meriti s takšnimi vzori, vendar je že v dobi kralja Sama (skupaj z drugimi severnimi Slovani) v zgodnjem srednjem veku ali v kasnejši Pannoniji oz. Karantaniji gotovo imela v sorazmerju z vlogo in časom svoje prve diplomatske vzornike. Kaj pa danes še mnogo manjše države? Ne samo mala Velika vojvodina Luksemburg, katere zunanji ministar je v tem času predsednik ministrskega sveta Evropske gospodarske skupnosti! Pa še mnogo manjša republika San Marino, ki po ozemlju ne presega Števerjana, ima stike, recimo, z ogromno Kitajsko in sedi enakovredno na konferenci za evropsko varnost ...!

Ambasada ali poslaništvo neke države pomeni predvsem uradno prisotnost na mednarodnem pozorišču. Ni pa samo to. Ambasador neke države in nekega naroda je tudi njegova kulturna in drugačna prisotnost. In če danes čakamo na odprtja uradnih veleposlaništev slovenske države, imamo pa že v svetu svoje ambasadorje. Ambasador je tisti Slovenec, ki pred mednarodno areno govori o svoji deželi. Je to slovenski predstavnik na manjšinskem mednarodnem posvetu ali ko govori tudi v svojem jeziku v evropskem parlamentu. Je to lahko slovenska zamejska šola na obisku v severni Evropi pri tamkajšnji manjšinski skupnosti. Ambasador je tudi praz-

a. b.

dalje na 2. strani ■

Celodnevni seminar v Gorici

Program in vloga Slovenske skupnosti v sedanjem političnem trenutku

Slovenska skupnost je začela deželno predkongresno razpravo s celodnevni in-ternim seminarjem na deželni ravni. Posvečen je bil razmišljanju o posodabljanju in poglobljanju strankinega programa in razpravi o vlogi Ssk v sedanjem političnem trenutku, za katerega so značilne spremembe v Sloveniji, razpad komunizma, razkol partije v Italiji in posledice vsega tega v zamejstvu. Stranka želi nuditi našemu človeku premišljene in učinkovite odgovore.

Na srečanju, ki je bilo v soboto, 13. aprila, v Zavodu sv. Družine v Gorici, so se zbrali izvoljeni zastopniki Ssk, člani raznih strankinih teles na krajevni, pokrajinski in deželni ravni ter nekateri strokovnjaki, ki so bili povabljeni za sodelovanje v diskusiji o specifičnih vprašanjih. Udeležence posveta je pozdravil deželni predsednik Ssk Marjan Terpin, nato pa ga je vodil deželni tajnik Ivo Jevnikar, ki je imel popoldne tudi politično poročilo.

Dopoldanski del je bil posvečen trem sklopom vprašanj, ki so jih po uvodnih predstavitvah problematike udeleženci ob-

delovali v treh delovnih skupinah. Ena skupina je obravnavala socialna vprašanja, šolstvo in telesno kulturo. Iztočnice za razpravo so podali socialni delavec Ivan Buzečan, tržaška tajnica Sindikata slovenske šole Živka Marc in športni delavec Ivan Peterlin. Druga skupina je obravnavala sedanji zamejski gospodarski trenutek. Uvod je imel Štefan Bukovec. Tretji sklop problemov — ekologija in teritorij — pa je uvedel Aljoša Vesel.

Delo po skupinah je bilo posvečeno sestavljanju lestvice problemov, na katere bi morali biti naša skupnost in stranka Slovenske skupnosti posebej pozorni, kot tudi predlaganju posodobitev programa Ssk ter organizacijskih izboljšav za učinkovitejše delo.

Ko so popoldne predstavniki treh skupin poročali o svojih razpravah, se je pokazala bogata paleta kritičnih misli, predlogov in opozoril, ki jih bodo strankini organi uporabili pri usakodnevem političnem delu in pri sestavljanju kongresnih

dalje na 2. strani ■

Kdo nas bo zastopal v Ljubljani

Od 27. do 30. junija bo v Ljubljani Svetovni slovenski kongres. V ponedeljek, 15. t.m., je bil v Viteški dvorani goriškega gradu ustanovni občni zbor Zamejske konference SSK za Furlanijo Julijsko krajino. Občnega zbora so se polnoštevilno udeležili člani. Za predsedniško mizo so bili Bojan Brezigar, Janez Povše, Ravel Kodrič, Darko Bratina in Damjan Hlede ter Spomenka Hribar, ki je zastopala Konferenco SSK za Slovenijo.

Udeleženci so odobrili statut Zamejske konference in po daljši razpravi izvolili člane njenih posameznih organov.

Predsednik je Janez Povše; **odbor** sestavljajo: Bojan Brezigar, Mirka Brajnik, Darko Bratina, Marija Češcut, Davorin Devetak, Ravel Kodrič, Maja Lapornik, Sergij Pahor, Jože Pirjevec, Aleksij Pregarc, Ivan Sirk in Salvatore Venosi. **Nadzorni odbor**: Marij Maver, Anton Nanut in Gorazd Vesel. **Razsodišče**: Mitja Bitežnik, Andrej Bratuž in Stojan Spetič. **Delegati za osrednji kongres v Ljubljani**: Bojan Brezigar, Darko Bratina, Ravel Kodrič, Janez Povše, Anton Nanut in Alojz Rebula.

Spomenka Hribar o SSK takole piše: »Svetovni slovenski kongres bo stalna institucija, ki nas bo povezovala v kulturnem in duhovnem, izkustvenem, gospodarskem, političnem smislu. Prek njega bomo premagovali geografske, politične in izkustvene razdalje, hkrati pa bogatili sebe s tolikero različnostjo, ki je naša nacionalna značilnost, saj so morali naši rojaki po izselitvi v svetu pognati druge korenine, hkrati pa so iz drugega okolja posrkali tudi novo znanje in izkušnje. Ko se vse bolj individualiziramo kot nacija, nam bodo vse te izkušnje prišle prav. Kakor bo tudi Slovincem po svetu prišla prav pozornejša skrb izvirne domovine za njihov narodnostni obstoj in povezanost z lastnimi koreninami. Temeljni namen Svetovnega slovenskega kongresa je, da postanemo Slovenci narod, prisoten na političnem in duhovnem zemljevidu sveta, da postanemo torej narod sveta«. (Slovenija, april 1991).

Zborovalcem v Viteški dvorani goriškega gradu je v imenu župana Scarana posredoval pozdrave in voščila občinski odbornik Marjan Breščak.

RADIO TRST A

■ NEDELJA, 21. aprila, ob: 8.00 Jutranji radijski dnevnik; 8.30 Kmetijski tednik; 9.00 Sv. maša iz župnijske cerkve v Rojanu; 9.45 Pregled slovenskega tiska v Italiji; 10.00 Mladinski oder: Marko Sosič: »Zgodba o zaspanem velikanu in njegovih sanjah«; 11.45 Vera in naš čas; 12.00 Narodnostni trenutek Slovencev; 13.00 Opoldanski radijski dnevnik; 13.25 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 V studiu z vami; 17.00 Šport in glasba.

■ PONEDELJEK, 22. aprila, ob: 7.00 Jutranji radijski dnevnik; 7.30 Pravljičica; 8.00 Poročila in deželna kronika; 8.10 Življenje onkraj življenja; 9.30 Metronom; 11.30 Alberto Moravia: »Prezir«, bralni roman v 45 nadaljevanjih; 12.40 Primorska poje; 13.25 Gospodarska problematika; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 »Veselo na otroškem valu«; 16.00 Violončelist Andrej Petrač, pianist Tomaž Petrač; 17.00 Poročila in kulturna kronika.

■ TOREK, 23. aprila, ob: 7.00 Jutranji radijski dnevnik; 7.30 Pravljičica; 8.00 Poročila in deželna kronika; 9.30 Jaz, Mikula-letič; 10.00 Poročila in pregled tiska; 11.30 Alberto Moravia: »Prezir«, bralni roman v prevodu Cirila Zlobca; 12.40 Primorska poje; 13.00 Opoldanski radijski dnevnik; 13.25 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Aktualnosti; 16.00 Violončelist Andrej Petrač, pianist Tomaž Petrač; 17.00 Poročila in kulturna kronika.

■ SREDA, 24. aprila, ob: 7.00 Jutranji radijski dnevnik; 7.30 Pravljičica; 8.00 Poročila in deželna kronika; 10.00 Poročila in pregled tiska; 11.30 Alberto Moravia: »Prezir«, bralni roman; 12.00 Prodor novih gastronomskih tokov v obmejni prostor; 12.40 Primorska poje; 13.00 Opoldanski radijski dnevnik; 13.25 Na goriškem valu; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Na goriškem valu; 16.00 Flavtistka Irena Grafenauer; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Slovenska literatura na stičišču z italijanskim svetom; 19.00 Večerni radijski dnevnik.

■ ČETRTEK, 25. aprila, ob: 8.00 Jutranji radijski dnevnik; 8.30 Slovensko denarnišvo v Trstu; 10.00 Mladinski oder: »Ne podite proč sanj!« (Janez Povše); 10.30 Harfistka Jasna Corado-Merlak, mezzosopranistka Rieko Katsumata in pianistka Mojca Šiško-vič, Godalni kvartet Glasbene matice in klarinetist Miran Košuta; 11.30 Alberto Moravia: »Prezir«, bralni roman; 12.00 Spoznavajmo Slovenijo; 12.40 Primorska poje; 13.00 Opoldanski radijski dnevnik; 13.25 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 16.00 Dekliški zbor Kulturno-umetniškega društva Domžale in Akademski pevski zbor Tone Tomšič iz Ljubljane; 17.10 Četrtrkova srečanja: Trst je klical; 19.00 Večerni radijski dnevnik.

■ PETEK, 26. aprila, ob: 7.00 Jutranji radijski dnevnik; 7.30 Pravljičica; 8.00 Poročila in deželna kronika; 9.30 Človek v mejnih situacijah; 10.00 Poročila in pregled tiska; 11.30 Alberto Moravia: »Prezir«, bralni roman; 12.40 Primorska poje; 13.00 Opoldanski radijski dnevnik; 13.25 Narodnozabavna glasba; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Otroški kotiček: »Otroški knjižni sejem«; 14.30 Od Milj do Devina; 16.00 Kvartet Wihanovo (Češkoslovaška); violinist Leoš Čepický in Jan Schulmeister, violist Jiri Zigmund, violončelist Aleš Kasprik; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 19.00 Večerni radijski dnevnik.

■ SOBOTA, 27. aprila, ob: 7.00 Jutranji radijski dnevnik; 7.30 Pravljičica; 8.00 Poročila in deželna kronika; 10.00 Poročila in pregled tiska; 10.10 Skupina The Van Leer Chamber Music Players; 11.50 Alberto Moravia: »Prezir«, bralni roman; 12.10 Rezija in Kanalska dolina; 12.40 Primorska poje; 13.00 Opoldanski radijski dnevnik; 13.25 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Nediški zvon; 16.00 Slovenska romantika — Gerbič in Foerster; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 18.00 »Majcnov osebni portret«.

NOVI LIST

Izdajatelj: Zadruga z o. z. »NOVI LIST«

Reg. na sodišču v Trstu dne 20.4.1954, št. 157.

Uredništvo: Martin Breclj, Bojan Brezigar, Ivo Jevnikar, Dražo Legiša (glavni in odgovorni urednik), Miro Oppelt, Saša Rudolf, Marko Tavčar in Egidij Vršaj.

Tisk: Tiskarna Graphart, Trst, ulica Rossetti 14, tel. 040/772151.

Ssk ostro kritizira De Michelisa

Deželno tajništvo Slovenske skupnosti je objavilo tiskovno poročilo, ki zelo kritično ocenjuje stališča italijanskega zunanjega ministra De Michelisa glede suverenosti in neodvisnosti Republike Slovenije.

Kot italijanski državljani in pripadniki slovenske manjšine obžalujemo, je rečeno v dokumentu, da zunanji minister tako v okviru italijanske politike kot v sklopu Evropske skupnosti ne kaže razumevanja za zgodovinske težnje in življenjske interese sosednjega slovenskega naroda. Odločitev Slovencev za suverenost in neodvisnost, ki jo je tako jasno potrdil tudi decembrski plebiscit, temelji na splošno priznani pravici do samoodločbe, o kateri govorita naravno in mednarodno pravo, in ni kak regionalni separatizem. Pozivi k ohranjanju sedanje podobe Jugoslavije pomenijo — kljub nasprotnim izjavam — vmešavanje v notranje zadeve, ki jih morajo v Jugoslaviji mirno in enakopravno sami reševati, in objektivno podpirajo centraliste ter zagovornike starih pogledov.

Minister De Michelis in drugi politiki, ki se bojijo sprememb, češ da prinašajo nove nevarnosti in napetosti, bi morali upoštevati, da je ravno neenakopravno sta-

nje izvor krize, nestabilnosti in nevarnih napetosti v tem delu Evrope, kjer so veliko koristnejši dobri sosedje kot nezadovoljni sostanovanci.

Slovenska skupnost pričakuje, da pristojne italijanske oblasti vzamejo na znanje stališča Republike Slovenije in ji na tej osnovi nudijo dobrososedsko sodelovanje in prijateljstvo.

Poslanec Andreotti je kljub hudim in tudi nepredvidenim zapletom sestavil novo (svojo že sedmo) vlado, v kateri pa ni predstavnikov republikanske stranke. Prvič po vojni se dogaja, da osrednja italijanska vlada nima ministrov iz vrst republikanske stranke. Njen tajnik La Malfa ni hotel potrditi dosedanjega ministra za pošto in telekomunikacije Mammija in predlagal na njegovo mesto poslanca Galassa. Proti njegovemu imenovanju pa so odločno nastopili socialisti. Andreotti je popustil in namesto Mammija določil socialdemokrata Vizzinija za novega ministra za pošto in telekomunikacije. Vnel se je ogenj v strehi, ki so ga pogasili tako, da je bila sestavljena štiristrankarska in ne več petstrankarska vlada kot doslej.

Program in vloga Ssk v sedanjem...

■ nadaljevanje iz 1. strani

dokumentov. Obravnavana problematika je bila zelo obširna, saj gre od potrebe po otroških jaslih in slovenskih uslug za ostarele do vprašanj mešanih zakonov in potrebe telesne kulture od spornega odseka hitre ceste Katinara - Drašča do upepeljevalnikov in jedrske centrale v Krškem, od posledic novih opredelitev v Sloveniji na zamejsko gospodarstvo do nekaterih kriznih situacij in nevarnih pojavov.

Deželni tajnik Jevnikar je v svojem posegu, ki je pomenil uvod v skupno diskusijo o izrazito političnih in strankinih vprašanjih, posvetil pozornost najprej dosedanjemu prizadevanju, da bi v odnosih matična-zamejstvo prišlo do uravnovešenih razmerij s koncem monopolov in zapostavljanju, ki so bili dolgo značilni za politično, kulturno, družbeno in gospodarsko sfero. Pri tem je opozoril na različne poglede,

ki so se pojavili glede nekaterih mehanizmov za doseganje enakopravnega položaja vseh pripadnikov slovenske manjšine v Italiji, in na odnose med Ssk in krovnima kulturno-družbenima organizacijama — Svetom slovenskih organizacij in Slovensko kulturno gospodarsko zvezo. V nadaljevanju pa je razmišljal o tem, kako mora Slovenska skupnost v trenutku, ko je marsikdo upravičeno razočaran ob zatonu nekaterih ideoloških sistemov in »trdnih resnic«, jasno povedati in dokazati, da je odprta za vsakega našega človeka, ki pristaja na njeno izbiro po samostojnem slovenskem političnem nastopanju in demokratični ter pluralistični ureditvi.

V zelo stvarno, tudi živahno, a konstruktivno razpravo, ki jo je vodil Hadrijan Corsi, se je vključilo 19 javnih upraviteljev in drugih političnih delavcev Slovenske skupnosti.

»Od odločitev na plebiscitu ne odstopamo«

Slovenski zunanji minister Rupel je bil na tridnevem obisku na Dunaju. Srečal se je z avstrijskim kanclerjem Vranitzkyjem, predsednikom parlamenta Fischerjem in zunanjim ministrom Mockom.

Na tiskovni konferenci ob koncu obiska je Rupel izjavil, da je v Avstriji zaznal veliko razumevanje za slovensko problema tiko.

O slovenskem osamosvajanju je dejal, da bo Slovenija uresničila svojo samostojnost oziroma se ločila od Jugoslavije do 26. junija, kot je bilo sklenjeno s plebiscitom. Kakega vsejugoslovanskega referendumu na slovenskih tleh ne bodo izvedli, ker je bil v republiki že dovolj jasen plebiscit. V

prihodnosti bodo morda na ozemlju sedanje Jugoslavije — je še dejal Rupel — dve ali tri države. Za Slovenijo bi bila sprejemljiva konfederacija s Hrvaško. V sedanjosti pa je jasno, da se ne bo odstopilo od določil plebiscita. ■

SLOVENSKE AMBASADE

■ nadaljevanje iz 1. strani

nik slovenske poezije, ko bodo v švedski katedrali recitali slovensko zamejsko poezijo. To je lahko tudi Slovenec onstran oceana, ki kot nadškof ali guverner vodi upano mu versko ali civilno čredo. In prav take ambasade duha bodo za naš narod in državo še vedno prvi glasnik Slovenije v svetu.

Zagate našega jezika

STREL JE PADEL, ODLOČITEV PA ŠE NE

Kdor bere *naše* jezikovne pogovore in jim je potrpežljivo sledil, ve, da to pisanje nima purističnih teženj, da bi sleherni napaki kratko in malo »zavili« vrat, temveč da želimo zgolj opozarjati na pomanjkljivosti in jezikovne spodrsaljaje. Skušamo doseči, da bi tisti, ki sučejo pero, pisali v kar se da lepem jeziku brez nepotrebnih tujk in v duhu naše govorice, ki je vsak dan bolj pod vplivom tako jezika, s katerim imamo vsakodnevne stike, kakor tudi pod vplivom svetovnih sredstev množičnega obveščanja.

Večkrat sem v naših dnevnikih (seveda ne samo v dnevnem tisku) zapazil grdo spakedranko *merodajen*, npr.: *merodajni* krogi naj bi se vendar že zganili. Nisem *merodajen* za to odločitev. Odgovori naj, kdor je *merodajen*. V našem jeziku imamo za to besedo lep pridevnik: *odločilen*. Navedeni stavki naj bi se v slovenščini glasil tako: *Ne smem odločati o tem*. Odgovor naj da, kdor *smem odločati*. *Odločilni* krogi naj bi se vendar že zganili.

V časopisju večkrat berem neprimeren izraz: *strel je padel*. Glagol PASTI prav gotovo ni primeren za izraz *strel*. Odkod se je vzela k nam, je težko reči. Slovensko bi to rekli: *strel je počil* ali *odjeknil*. Prav tako se mi zdi narobe stavke: *Vojaki so oddali strele* ali *so oddali pet strelcev*. Po naše bi povedali: *Vojaki so petkrat ustrelili* ali *vojaki so sprožili pet strelcev*.

Druga taka cvetka je: *Odločitev še ni padla*. Tudi to je prišlo k nam po tujih vzorih. Danes bi rekli: *Odločilo se še ni* ali zelo preprosto: *Odločitve še ni*.

Ob nekem razpisu sem v časopisju prebral, da se lahko udeleži usposobljenostnih izpitov tisti, ki ima *za seboj diplomu*. Spet nekam nerodno povedano, saj se lahko udeleži habilitacijskih izpitov vsakdo, ki ima *diplomo*.

Pogosto beremo stavke: *Kadar se gre za kako važno zadevo, odloča ravnatelj* (pri nas pogosto *direktor*). V razpravi *se je šlo* za ureditev vprašanja okrog Sosljanskega zaliva. Če *se gre* za denar, je sodelovanja hitro konec. Take in podobne napake beremo ali slišimo skoraj vsak dan. Po mojem je izraz *SE GRE* napačen, ker *ITI* ni prehoden glagol in kot tak ne more imeti pri sebi predmeta v tožilniku; prav tako ne more imeti pri sebi povratno osebnega zaimka *se*. Neprehodni glagoli *spim*, *sedim*, *stojim*, *grem*, *skačem*, *rastem*, *klečim* itd. pravzaprav sploh ne morejo tvoriti trpnih oblik. Le pomislite, kaj se zgodi, če postavimo h glagolu *spim* in drugim podobnim povratni zaimke *se*, pa boste ugotovili, kaj ste naredili. Slovensko bi take stavke zapisali: *Kadar GRE za kako pomembno zadevo, odloča ravnatelj ali upravnik* (in *NE direktor*). V razpravi *JE ŠLO* za ureditev vprašanja ... Če *GRE* za denar, je sodelovanja hitro konec itd. Tudi prislov *okrog* je nepravilno rabljen, saj niso razpravljali in hodili okrog zaliva po kraškem grebenu, marveč so govorili prav *O NJEM* (to je o zalivu!). Tudi *vprašanja niso urejevali*, temveč so skušali *odobriti* (*spremeniti*, *popraviti*, *dopolniti*) le načrt za ureditev tega lepega koščka naše zemlje.

R. Petaros

V Sežani odprli novi kulturni dom

Z lepo in res številno obiskano slovesnostjo so Sežančani v petek, 12. t.m., proslavili odprtje svojega Kulturnega doma, ki so ga poimenovali po pesniku Srečku Kosovelu. Slavnostni govornik je bil predsednik predsedstva Republike Slovenije Milan Kučan. Na sporedu je bila tudi prva premiera v prostorih novega objekta: priveditelji so izbrali Linhartovo komedijo »Ta veseli dan ali Matiček se ženi« v odlični izvedbi igralcev Mestnega gledališča ljubljanskega. Delo je zreziral Zvone Sedlbauer. Še pred tem pa je bila otvoritev razstave slik s kraškimi motivi umetnika Poljeta Oblaka in predstavitev zbornika Oktava sežanskih avtorjev.

Prvo kitico Prešernove »Zdravljice« je ob tej priložnosti zapel mešani zbor iz Divače pod vodstvom Bojane Kralj. Nato je spregovoril predsednik skupščine občine Sežana Ivan Vodopivec, ki je med drugim rekel, da so si Sežančani želeli imeti svoj Kulturni dom že v prvih povojnih letih. Poudaril je tudi, da je nova slovenska vlada bistveno podprla gradnjo tega doma, ki bo imel pomembno povezovalno vlogo med Slovenci v matici in zamejstvu.

Predsednik Milan Kučan je na petkovi slovesnosti najprej izrekel čestitke vsem Sežančanom za njihov novi dom kulture, ki ne bo pomemben samo za Sežano in Kras, ampak tudi za vso Slovenijo. Danes se, zaradi hude gospodarske krize v državi, govori o krčenju javnih izdatkov, je nadaljeval predsednik Slovenije, poudaril pa je, da mora biti kultura deležna podpore, ki jo potrebuje. Kultura je temeljna značilnost in potreba nekega naroda, je pomembna za demokracijo in bistvena za vstop Slovenije v Evropo. »Naša pot v bodočnost bo toliko bolj uspešna, kolikor bolj bo pustila pristo pot kulturi, ki je imanentna sestavina narodove identitete.«

V svojem govoru se je Milan Kučan dotaknil tudi vprašanja suverenosti Slovenije.

Ta cilj je treba doseči po mirni, demokratični poti. Svoje odločitve nikomur ne vsiljujemo, a nihče nima pravice, da bi nam jo skušal odvzeti. Predsednik Kučan je še rekel, da se slovenska vlada zavzema za miroljubno sodelovanje vseh jugoslovanskih narodov, za strpnost in svobodo do lastnega verskega in političnega prepričanja.

Točke slovenskega petkovega večera je povezovala Vanja Debevec, ki je tudi na kratko obnovila »zgodovino« načrtov za gradnjo Kulturnega doma v Sežani. Odbor za realizacijo tega posloplja je bil imenovan že leta 1962, več kot deset let kasneje pa so bili izdelani prvi osnutki objekta. Po raznih zapletih, težavah in zastojih je torej sežanski dom kulture dokončan šele letos. Za zasluge, ki jih je imel pri uresničitvi načrtov, je na petkovem slavju prejel posebno priznanje domačin Boris Bernetič.

Na vrsti je bila nato prva premiera v dvorani novega doma. Organizatorji so številni publiki, ki je do zadnjega kotička napolnila posloplje, predstavili prvo slovensko komedijo »Ta veseli dan ali Matiček se ženi« A. T. Linharta. Vsi nastopajoči so res odlično odigrali svoje vloge. Lahko rečemo, da v tej igri sploh ni bilo stranskih igral-

dalje na 8. strani ■

—0—

Nadaljuje se tragedija kurdskega ljudstva. Množice beguncev še dalje zapuščajo svoje domove in se v nemogočih razmerah podajajo na turško oziroma iransko ozemlje. Bogati zahodni svet nudi množicam kurdskega beguncev odločno nezadostno pomoč, Združene države in ostale zahodne države pa sploh nočejo nič slišati o kakem odločnejšem nastopu zoper resnične krivce za kalvarijo kurdskega ljudstva, češ da se ne morejo in nočejo vmešavati v notranje zadeve Iraka. Ko je šlo za kuwaitški petrolej, je seveda veljala drugačna logika!



Novi kulturni dom v Sežani

(Foto D. Križmančič)

PREJELI SMO:**Pismo tržaškemu škofu**

Spoštovani gospod škof!

Zelo nam je žal, da niste upoštevali prošnje in želje 1290 podpisnikov, ki so se zavzemali in se še zavzemajo za to, da ostane listina iz leta 1966 neokrnjena v veljavi, da ohrani torej župnija sv. Jerneja na Opčinah še naprej slovenskega župnika in da ostane še naprej pastorizno središče za vse Slovence z Opčin, od Banov in s Ferlugov.

Sporočiti Vam želimo, da tukajšnji krojari ne nameravajo in ne morejo odstopiti od svojih pravic in da zato pričakujejo in želijo od Vas jasno in nedvoumno pismeno zagotovilo o pravni veljavnosti zgoraj omenjene listine, ki ureja razmejitve in pristojnosti obeh župnij na Opčinah; starodavne slovenske župnije sv. Jerneja ap. in leta 1966 ustanovljene italijanske župnije Marija Kraljica sveta. Tako pismeno zagotovilo bi pomenilo tudi, da na verskem področju ne veljajo pravila in postopki, ki smo jih vajeni v širšem družbenem in političnem življenju in ki urejajo in rešujejo vprašanja na osnovi številčnega razmerja.

Poudariti želimo, da je pismeno zagotovilo o pravni veljavnosti listine iz leta 1966 za vse nas osrednje vprašanje in bojimo se, da je bil župnik g. Viljem Žerjal prav zaradi svojega zavzemanja za njeno veljavnost deležen večkrat tudi grobih in celo nezaslišanih napadov (naj n.p. navedemo glasno psovanje, ki ga je doživel v cerkvi, med mašo za italijanske vernike, v maju 1970), ki so se stopnjevali iz leta v leto. Kaže, da njeva premestitev ne bo brez posledic: izpodkopati in tezne zaupanje do Cerkve in tudi verne ljudi odtegniti od nje.

Že sedaj se je namreč med člani župniške skupnosti z Opčin, od Banov in s Ferlugov gorodil globok občutek razočaranja nad odnosom do njihovega mnenja in nad ravnanjem z g. župnikom Viljemom Žerjalom.

Prosimo Vas, da nam odgovorite in Vas lepo pozdravljamo.

(Sledi 11 podpisov)

Opčine, Bani, Ferlugi, 6. aprila 1991

—o—

VPIŠOVANJE V POČITNIŠKI KOLONIJI

Slovensko karitativno društvo »Slovak« vabi starše, naj čimprej vpišejo otroke v počitniško kolonijo v Dragi. V ta namen se lahko obrnejo na šolske asistentke in občinske bolničarke na Tržaškem in Gorškem. Pojasnila nudijo tudi v Slomškovem domu v Bazovici na telefonski številki 226117 v večernih urah.

Kdor pa si želi zdravega gorskega zrak, ga Slovenska Vincencijeva konferenca vabi v otroško počitniško kolonijo v Comegliansu. Za vpise velja tudi v tem primeru, da jih sprejemajo šolske in občinske asistentke ter bolničarke. Pojasnila in prijave pa sprejemajo tudi na sedežu Slovenske Vincencijeve konference v Trstu v ulici svetega Nikolaja 31, ob četrtkih od 16. do 18. ure, v Gorici pa na sedežu Katoliškega glasa na Placuti 18 ob torkih in petkih od 10. do 12. ure. Po telefonu pa v Trstu po 21. uri na številki 43194, v Gorici pa ob sredah in četrtkih od 14. do 15. ure na številki 530924.

Italijanska manjšina in njene pravice na verskem področju

Razvoj dogodkov v sosedni Jugoslaviji vpliva, kot je razumljivo, tudi na posamezne organizacije istrskih in dalmatinskih beguncev v Italiji. Slednji se seveda pritožujejo zlasti zaradi še neizpoljenih obljub in obvez glede plačila odškodnine za premoženje, ki so ga pustili v rojstnih krajih. Zanimivo pa je, da so te organizacije zdaj začele obravnavati tudi stanje svojih rojakov, ki so ostali doma in se niso odločili za izselitev. Do zdaj se begunci v Italiji praviloma niso brigali za svoje rojake onkraj meje. Še posebej pa je zanimivo, da v zadnjem času beremo v listih tudi pritožbe na račun ravnanja cerkvenih oblasti s pripadniki italijanske manjšine v Sloveniji in Hrvaški.

Zato smo svojega sodelavca iz Kopra naprosili, naj se pozanima, kako je poskrb-

ljeno v bogoslužju za Italijane na območju koprskе škofije, to je v Kopru, Izoli in Piranu. Naš sodelavec o tem takole piše: »Ob množičnem odhodu italijanskega življa po letu 1954 so Istro zapustili tudi njegovi duhovniki. Ostali so slovenski duhovniki, ki pa niso delali razlik med verniki, saj so se znali približati vsakemu človeku in kmalu poskrbeli za obrede in verouk v italijanskem jeziku. Italijanska narodnostna skupnost danes ni v ničemer prikrajšana, čeprav nima svojih duhovnikov, kajti večina slovenskih duhovnikov obvlada tudi italijanščino. V tem jeziku se podeljujejo vsi zakramenti, redno poteka verouk, skrbi se za bolnike in za redno nedeljsko mašo. Veliko pridobitev za versko življenje Italijanov pri nas predstavlja oddaja koprskе televizije ob sobotah zvečer, v okviru katehere koprski župnik Bojan Ravbar razlaga nedeljski evangelij. Kar zadeva verouk, se ga trenutno v Kopru udeležuje 20 učenk in učencev.«

—o—

OBČNI ZBOR KMEČKE ZVEZE

V Prosvetnem domu na Opčinah bo v nedeljo, 21. t. m., ob 9. uri redni občni zbor Kmečke zveze. Dnevni red predvideva med drugim poročila predsednika, tajnika in nadzornega odbora ter volitve članov novih organov zveze.

—o—

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE**TRIPTIH**

Achille Campanile

VOJNA IN KOSILO V NARAVI

Dario Fo

ŠE TAT NE MORE POŠTENO KRASTI

Režija Sergej Verč

Premiera v petek, 19. aprila, ob 20.30 v Kulturnem domu v Trstu. Abonma RED A.

Ponovitve:

v soboto, 20. aprila, ob 20.30 — Abonma RED B
v nedeljo, 21. aprila, ob 16.00 — Abonma RED C
v torek, 23. aprila, ob 16.00 — Abonma RED H
v sredo, 24. aprila, ob 20.30 — Abonma RED D

IVO KRALJ NAGRAJENEC IZ SKLADA D. ČERNETA

IVO KRALJ, ugledni javni in prosvetni delavec ter dolgoletni dirigent zbora »Fantje izpod Grmade« je letošnji nagrajenec SKLADA DUŠANA ČERNETA.

Tako je bilo soglasno sklenjeno na seji, ki jo je imel Odbor Sklada v Trstu dne 29. marca 1991, na 16. obletnico smrti DUŠANA ČERNETA, po katerem se imenuje Sklad, ki deluje od leta 1976.

G. IVO KRALJU je bila nagrada prisojena kot priznanje za delo, ki ga vse življenje opravlja iz ljubezni do naše narodnostne skupnosti, v znamenju treh vodilnih načel Sklada. Ta načela so slovenstvo, krščanstvo in demokracija — ideali, ki so bili dragi časnikarju, politiku in narodnemu delavcu DUŠANU ČERNETU.

Javna svečana podelitev nagrade bo v nedeljo, 21. aprila, ob 18. uri, in sicer na sedežu pevskih zborov pri otroškem vrtcu v Devinu.

Mladi tržaški skladatelj Marko Ozbič

Zadnja številka revije »Naši zbori«, ki jo izdaja Zveza kulturnih organizacij Slovenije, objavlja med skladbami, ki sestavljajo jedro tega strokovnega lista, tudi pesem, ki jo je na besedilo grškega pesnika Mimnermosa uglasbil 20-letni tržaški skladatelj Marko Ozbič. Ta trenutno študira na dunajski Visoki šoli za glabeno in gledališko umetnost, živi pa drugače v Gropadi. Marko Ozbič je študiral klavir na šoli Glasbene matice v Trstu pri prof. Ravlu Kodriču in kompozicijo pri profesorju Aldu Kumarju. Obiskoval je tudi orgelske tečaje pri profesorju Bergantu.

Marko Ozbič je študiral na znanstvenem liceju France Prešeren v Trstu, kjer je maturiral z odliko in je v tržaških krogih znan glasbenik. V reviji »Naši zbori« so objavili skladbo »Hemeis d'oja te fūla«, kar bi po slovensko rekli »Mi pa smo prav kot listje« in je to prvi verz elegije grškega pesnika Mimnermosa, ki je živel v Lidiji med leti 670 in 600 pred Kristusom. V pesmi Mimnermos primerja človeško življenje življenju rastline, ki je na spomlad bujna in cvetoča.

V cvetni mladosti — pravi pesnik — nam ni znana še dobra ali zla usoda. Pride pa starost, ko se naberejo tudi težave in Mimneros na koncu pesmi ugotavlja, da »ni ga človeka na zemlji, da bi mu Zeus sto ne naprtil nadlog«.

Marko Ozbič se je pri uglasbitvi tega besedila, ki je prvo iz Tryptichona, strogo držal ritma teksta, ki je v tem primeru sestavljen iz heksametra in pentametra, kar je značilno za Mimnermosa. V predstavitvi k skladbi je skladatelj sam zapisal, da harmonija direktno izhaja iz modusa, ki ga sestavljajo toni F-Es-D-C-H-As-G-F in da ne vsebuje tonalnih razmerij. Skladba je bogata z agogičnimi in dinamičnimi oznakami, kar seveda omogoča dirigentu natančno, a istočasno svobodno interpretacijo. Gre za zahtevno skladbo, ki si jo lahko privoščijo le boljši pevski sestoji, Marko Ozbič pa jo je napisal za zbor Primorec-Tabor z Opčin, ki ga vodi Matjaž Šček. Marku Ozbiču za to objavo čestitamo in mu ob tej priložnosti tudi voščimo, da bi vztrajal na tej ustvarjalni poti.

PROSTOR MLADIH

Skavtsko športno srečanje

Letošnje že tradicionalno skavtsko športno srečanje je potekalo v nedeljo, 14. aprila, v Borovem športnem središču pri Svetem Ivanu v Trstu. Namenjeno je bilo izvidnikom in vodnicam, to je mladim od 11. do 16. leta. Letos so srečanja prvič udeležili tudi skavti in skavtke iz Slovenije, medtem ko je udeležba goriških, koroških in tržaških skavtov že tradicija. Glavni namen teh srečanj je, da se skavti vseh štirih pokrajin spoznajo, saj imajo naši mladi izredno malo priložnosti, da se spoprijateljijo s slovensko mladino, ki živi v matici ali na Koroškem. Tako so organizatorji sestavili 10 mešanih ekip, ki so jih sestavljali igralci iz vseh štirih pokrajin. Vse ekipe so tekmovali v vseh panogah. Tudi letos so organizatorji izbrali 5 različnih skavtskih iger, kot so npr. hokej z metlami, ki je podoben običajnemu hokeju, le da imajo igralci v rokah navadne metle, base-ball, kjer se z žogo zbiva igralca nasprotne ekipe, medtem ko mora le-ta doseči čim več baz, zastava, kjer igralci tekmujejo za zastavo, roverček, kjer si tekmovalci podajajo obroček iz vrvi in ga morajo nadeti na palico, ki jo drži v rokah vratar, in gimkana Herbert, kjer so tekmovalci pokazali svoje spretnosti v plezanju na drevo, teku in podobnem. Posebnost srečanja je bilo tudi dejstvo, da so sodniki poleg igre ocenjevali originalnost navijačev, ki so bili ravno tako člani ekipe.

Srečanje, ki se ga je udeležilo nad 200 izvidnikov in vodnic ter njihovih voditeljev, se je začelo z jutranjim zborom, kjer je vse goste pozdravila načelnica tržaškega dela Slovenske zamejske skavtske organizacije dr. Ana Batagelj Slobec. Ta je v nagovoru poudarila predvsem dejstvo, da so tudi take akcije zelo važne pri ustvarjanju enotnega slovenskega kulturnega prostora. Nato je bil na programu simboličen zažig ognja skavtske olimpiade, ki je ves dan gozel, in prisega vseh igralcev, da bodo tekmovali v skavtskem duhu lojalno in spoštovali pravilnik; tudi sodniki so zaprsegli, da bodo pri svojem delu nepristranski in da bodo pravično sodili vse tekme.

Po tem slovesnem začetku so se tekmovalci, razdeljeni po skupinah, podali na za to pripravljena igrišča, kjer so se začele tekme, ki so trajale do kosila. Popoldne so se tekmovalja nadaljevala, vendar si je v tem delu lahko vsaka ekipa izbrala panogo in nasprotnika, medtem ko so se morale zjutraj vse ekipe strogo držati začrtanega dnevnega reda. Čeprav je bil program tekem zelo natrpan, je vse potekalo brez zastojev, ker so se ekipe vestno držale urnikov in pravilnika.

Po tekmah je bila na sporedu sveta maša, ki je vse prisotne še bolj povezala. Sveto mašo sta darovala načelnik Slovenskih koroških skavtov g. Janko Krištof in duhovni vodja tržaškega dela Slovenske zamejske skavtske organizacije g. Anton Bedenčič. Skavti so pri maši pridno sodelovali, čeprav se je pri marsikomu že poznala utrujenost.

Ob koncu srečanja je bilo še nagrajevanje. Prvouvrščena ekipa na lestvici je prejela odbojarske žoge (za vsako pokrajino po eno), medtem ko so najboljši navijači dobili vse potrebno za igranje namiznega tenisa. Temu je sledila predaja prehodnega pokala, ki so ga tokrat odnesli Goričani, ki bodo gostitelji srečanja naslednje leto. Prehodni pokal dobi namreč gostitelj naslednjega športnega srečanja. Po pesmi slovesa so se skavti počasi odpravili domov z upanjem, da se bodo kmalu spet srečali, če ne prej pa naslednje leto na podobnem srečanju v Gorici.

Vodstvo tržaškega dela Slovenske zamejske skavtske organizacije se je ob koncu srečanja

dalje na 8. strani ■

—o—

Predsednik R. Srbije Slobodan Milošević je bil na obisku v Grčiji. Še prej pa se je ponovno sestal s predsednikom R. Hrvatske Tudjmanom, s katerim je proučil delo posebne mešane srbsko-hrvaške komisije, ki ima nalogo, da najde obliko rešitve sporov med Srbi in Hrvati, zlasti na ozemlju Hrvatske.

»Primorska poje« v Zagraju

V večnamenski občinski dvorani v Zagraju je bil 13. t.m. osmi koncert letošnje revije »Primorska poje«. Predlog za koncert v tem kraju je dala slovenska komisija pri javnem večnamenskem kulturnem središču v Ronkah. V njenem imenu je spregovoril predsednik Marko Jarc. Podčrtal je pomen prireditve v Zagraju, kjer se, je dejal, ob Soči srečujeta dva naroda. Zahvalil se je zagrajski občini za podporo pri organizaciji in zaželel, da bi bila pesem v več jezikih in narečjih trdna vez prijateljstva. Podobne misli o prijateljstvu in sodelovanju med obema narodoma je izrekel tudi podpredsednik Zveze slovenskih kulturnih društev za Goriško Rudi Pavšič.

Na koncertu, ki sta ga v slovenščini in italijanščini povezovali Damjana Kobal in Liliana Visintin, je nastopilo šest zborov. Ženska pevska skupina »Stu ledi« iz Trsta, ki jo vodi Tatjana Blokar, je izvajala izvorne ljudske pesmi iz Režije, Trsta, Bele Krajine in Koroške. Mešani zbor »Pod li-
po« iz Barnasa v Benečiji je pel pesmi svo-

jega zborovodje Nina Špehonje, mešani zbor »Podgora«, ki ga vodi Mirko Špacapan, pa skladbe Jakoba Gallusa. Nastopili so še: mešani zbor »Lipa« iz Šempasa pod vodstvom Mirana Rustje in, kot gosta, dva italijanska zbora: »Dino Salvador« iz Ronk, vodi ga Valerio Angelini, in »Ars Musica« iz Gorice, ki ga vodi Franc Valentinčič.

Ob koncu revije je zagrajski župan Beniamino Visintin poklonil organizatorjem občinsko plaketo.

—o—

KULTURNO DRUŠTVO »IVAN TRINKO«
vabi na predavanje

**»Kam gresta slovenska šola v Italiji
in italijanska šola v Jugoslaviji«**

ki bo v petek, 19. aprila, ob 18. uri na sedežu v ul. IX Agosto 8, v Čedadu.

Predaval bo dr. PAVEL ŠTRANJ, raziskovalec pri Slovenskem raziskovalnem inštitutu SLO-RI. Sledila bo predstavitev zbornika »Šola in sožitje«. Predavanje bo v slovenščini in italijanščini.

PRIJETNO KULTURNO POPOLDNE V GORIŠKI KATOLIŠKI KNJIGARNI

V soboto, 13. t.m., je v Katoliški knjigarni v Gorici potekala prijetna kulturna prireditve, ki je obsegala dva dela. Stevilne goste je v imenu uprave knjigarne pozdravil dr. Rafko Dolhar, nato je bila na vrsti strokovna predstavitev razstave *novejših del Bogomile Doljak iz Nabrežine*. Na ogled je pokazala svoje kraške podobe — slike na preprosto obdelane lesene deske, dekorativno in simbolno okrašene loparje v obliki nekdanjih loparjev za kruh, z ljudsko motiviko poslikane okrasne stenske oz. namizne prte in moderno zasnovane elegantne lesene skulpture. Zamejska umetnica je v predstavitvenem govoru umetnostnega kritika prof. Marka Vuka bila takole označena: »Naslon na tradicijo in občutljivost za sodobno formo, to sta dve značilnosti, ki prevevata ustvarjalnost Bo-

V ponedeljek, 22. t.m., bo ob 20. uri v Katoliškem domu v Gorici srečanje z dr. Petrom Vencljem, ministrom za šolstvo vlade R. Slovenije. Minister bo govoril o temi

**»Vzgoja: ukapljen ali ustvarjalna —
vzgojitelj: institucija ali človek?«**
Srečanje prireja Skupina Izvir. Vabljeni!

gomile Doljak in kar izpričuje tudi današnja razstava. S svojimi 'kraškimi podoba-mi' pa avtorica skuša rešiti vsaj del tistega motivnega in oblikovnega sveta ljudske ustvarjalnosti, ki zaradi naglih tehnoloških preobratov in sprememb v načinu življenja dobesedno izginja pred našimi očmi. Gre skratka za odzivnost sodobne ustvarjalke na spodbude tradicionalne ljudske umetnosti in v tej dvojnosti moramo presojati tudi likovni opus Bogomile Doljak.

Sledila je predstavitev samostojne pesniške zbirke »Vračanje ptic« Lojzke Špacapan, ki živi v Ljubljani, a je rojakinja iz Ozeljana v Vipavski dolini. O njenih pesmih je podala literarno-kritično oceno prof. Zora Tavčar-Rebula, nekaj pa smo jih tudi slišali v prepričljivi izvedbi Aleksija Preqarca. Pesnica je svojo zbirko, ki jo je prikupno opremil Vladimir Lakovič, tudi podpisovala.

Sobotna prireditve v Katoliški knjigarni je dokazala, da postaja ta kraj pomembna kulturna postojanka in zbirališče slovenskih ljudi z obeh strani meje prav v samem mestnem središču, kar bo nedvomno pripomoglo k prodoru slovenske kulture v tem zemljepisnem območju.

SREČANJE GLASBENIH ŠOL

V dvorani Turistične ustanove na Trbižu je bilo 12. t.m. srečanje sedmih glasbenih šol Gorenjske, Koroške in Kanalske doline. Priredil ga je odsek Glasbene matic, ki deluje v Žabnicah v Kanalski dolini. Pred samimi nastopi je številne udeležence v imenu prirediteljev pozdravil prof. Salvatore Venosi. Pozdravil pa je tudi minister za Slovence po svetu dr. Janez Dular, ki je zlasti podčrtal misel o tem, kako glasba še najbolj povezuje narode.

Na koncertu so nastopili gojenci glasbenih šol iz Žabnic, Celovca, Jesenic, Tržiča, Radovljice, Kranja in Škofje Loke.

IZ KULTURNEGA ŽIVLJENJA

Stoletnica smrti jezikoslovca in očeta dunajske slavistike Franca Miklošiča

Franco Miklošič je pomembna osebnost slovenske in mednarodne slavistike. Leta 1813 v Radomerščaku pri Ljutomeru rojeni poznejši znanstvenik je bil kmečki vinogradniški sin. Mladost mu je potekala sredi rodoljubnega zanosa, ki je s pobudami škofa Antona Martina Slomška zajel tudi kraje na vzhodnem in severnem slovenskem robu. Po gimnazijskih letih v Varaždinu in Mariboru je v Gradcu študiral filozofijo in za nameček še pravo. Že kot študent je z izredno delovno vnemo poglobljil znanje jezikov. V svojem »curriculum vitae« — življenjepis — je leta 1838 zapisal: »Razen nemškega in latinskega jezika govori italijansko, francosko, angleško, slovensko in poljsko, razume druga slovanska narečja ter staro in novo grščino.«

Po končanih študijah je imel težave z zaposlitvijo. Odšel je na Dunaj, kjer se je hotel posvetiti advokaturi. Nadaljnji študij jezikoslovja ter srečanje s Kopitarjem in Vukom Karadžićem pa sta ga vedno odločilneje pritegnila k slavistiki. Po Kopitarjevi smrti v letu 1844 je bil Miklošič najprej imenovan za pomožnega cenzorja za slovanske in romanske — (vlaško-romunske jezike), zaposlil pa se je tudi v dvorni knjižnici. Znanje jezikov je zdaj še razširil, saj je v novem življenjepisju izjavil, da zna »ne samo klasične jezike, ampak tudi sanskrit in novo grščino, govori pa tudi italijansko, francosko in angleško in obvlada vsa slovanska narečja.« 16. maja 1849 — po nemirnem revolucijskem letu 1848 — so na dunajski univerzi ustanovili katedro za slovanske jezike, ki je bila bistveno vezana na Miklošičevo osebo in delo. V tem okviru je Miklošič na Dunaju deloval nad štirideset let in s tem v bistvu utemeljil slovensko in svetovno slavistično vedo. V kolegiju dunajske univerze si je Miklošič pridobil velikanski ugled. Že leta 1850 je postal redni profesor pa tudi pravi član dunajske znanstvene akademije ter še vrste drugih mednarod-

no pomembnih akademij. Dvakrat je bil dekan filozofske fakultete in enkrat rektor dunajske univerze. Cesar mu je podelil plemiški naslov, postal pa je tudi član gosposke zbornice v avstrijskem državnem zboru.

Kljub vsem tem častem je bil Miklošič osebno skromen in delaven. Njegove zasluge za razvoj slavistične znanosti so izredno velike. Med take dosežke je treba uvrstiti njegovo primerjalno gramatiko. Tu je oral ledino. V slovanskem jezikoslovju je Miklošič ustvaril tisto, kar je med leti 1833 in 1852 zgradil Franz Bopp v indoevropskem primerjalnem jezikoslovju. Drugi Miklošičev vzornik pa je bil Jakob Grimm s svojo znamenito Nemško slovnico. Kakor v drugih delih, je bil Miklošič tudi v primerjalni gramatiki izredno natančen in zanesljiv. Nekatere njegove ugotovitve so še danes, kljub dobremu stoletju, ki nas loči od nastanka teh del, še vedno alfa in omega slavističnih znanosti. V fonetičnih študijah je dokazal, da je stara cerkvena slovščina (o kateri je mislil, da je panonskega izvora) imela nazalne vokale. Vrednost Miklošičevega dela se kaže tudi v tem, da je univerzitetna založba C. Winter v Heidelbergu leta 1926 ponatisnila njegovo Besedotvorje in Sintakso.

Nadaljnja veja Miklošičevega raziskovanja je bila na področju leksikologije. Temeljno delo v tej smeri je razprava »Tujke v slovanskih jezikih«. Ugotovil je, da romunščina ni mešani jezik, temveč je vedno ohranila romansko strukturo. Kot vzhodni Stajerc se je z veliko vnemo ukvarjal tudi s slovanskim besediščem v madžarščini. Tu je ugotovil nad tisoč slovanskih osnov iz praslovanščine, oziroma iz poznejših narečij. Utemeljil je tudi etimološki slovar slovanskih jezikov. Miklošičev znanstveni prispevek je velikanski. Pred njim je bila slavistika, z redkimi izjemami, rodoljubno amaterstvo, zdaj pa se je

dalje na 7. strani ■

Izšla je aprilska številka Pastirčka

V teh dneh smo dobili v uredništvo sedmo številko mladinskega mesečnika Pastirček, ki izhaja v šolskih mesecih ter je letos v svojem 45. letu izhajanja. Ta številka ima izrazito spomladanski pridih, poudarek pa je tudi na velikonočnem razpoloženju, začeni pri uvodni poeziji Ljubke Šorli »Klic veselja«. Priljubljeno goriško pesnico srečamo potem še na tretji strani platnic, kjer je njena poezija, z naslovom »Pomladna«, podana tudi v uglasbitvi, avtor skladbe pa je Zorko Harej. Ker smo že pri poezijah, naj omenimo zelo lep pesniški prispevek Brune Perlot z naslovom »Rožnata pesem«. Zora Saksida, dolgoletna sodelavka Pastirčka, pa je poleg pesmice »Utrinek iz gozda« prispevala tudi kratko prozo z naslovom »Kaznovana nepazljivost«. Prijetno sodobno pravljico »Mihec je postal kralj« je napisala Mariza Perat, ki tudi skrbi za stalno rubriko »Kdo si?«. Gre za življenjepise svetnikov oziroma apostolov, podane v moderni obliki intervjuja. Tokrat je na vrsti sveti Marko. Aprilski Pastirček ima nekoliko uperjen pogled tudi v počitniško razdobje, ki se polagoma približuje našim šolarjem. S tem v zvezi objavljaj-

tudi informativni sestavek, posvečen otroškim kolonijam.

Tudi v tej številki Pastirčka je veliko prijetnih ilustracij; mnoge so delo mladih dopisnikov, ki se tudi tokrat z vseh strani Tržaške in Goriške javljajo v rubriki Pastirčkova pošta.

Na zelo vidnem mestu je objavljeno sporočilo, da bo letošnji Pastirček dan 12. maja na Repentabru. Ta prireditelj bo letos po vrsti že dvanajsta. Revija razpisuje tudi nagradni natečaj za naslovno stran Pastirčka v prihodnjem letniku. Ob koncu tega bežnega pregleda omenjamo še letošnjo stalno rubriko »Spomini Pastirčkovih prijateljev«. Gost v tej aprilski številki je tržaški slikar Robert Kozman.

VEČER V DSI V TRSTU

Društvo slovenskih izobražencev v Trstu prireja v ponedeljek, 22. aprila, večer na temo »Podoba našega otroka« - Prvi rezultati raziskave na slovenskih osnovnih šolah na Tržaškem. Govorili bodo prof. Emidij Susič, dr. Danilo Sedmak in prof. Marjan Kravos. Večer bo v Peterlinovi dvorani v Donizettijevi ulici s pričetkom ob 20.30.

Knjiga o idrijskih gozdovih

Lani je Idrija praznovala 500-letnico svoje ustanovitve in slovitega rudnika živega srebra, okrog katerega je to mesto nastalo in živeo. Ob tem okroglem jubileju se je zvrstila vrsta proslav in drugih pobud, mnogi pa so ob tej okrogli obletnici izdali in napisali kako publikacijo, ki je — posredno ali ne — povezana s tem mestom in jubilejem. Med knjigami, ki so posvečene 500-letnici Idrije in njenega rudnika, velja omeniti študijo dr. Franja Kordiša z naslovom »Idrijski gozdovi skozi stoletja«. Gozd na Idrijskem je namreč igral odločilno vlogo tudi za razvoj rudarstva. Avtor v uvodu poudarja, da ima gozdarjenje na področju Idrije že 500-letno tradicijo in da je to strokovno delo pustilo v idrijskih gozdovih trajne sledove.

Uvodne strani so posvečene opisu bioloških značilnosti gozdov. Idrijske gozdove omejujeta na vzhodu potok Zala in reka Idrija. Na severu zasobna kmetijska posestva, posejana ob desnem bregu potoka Kanomljice, nadalje teče meja čez Vojskarsko planoto, od tod se spusti v zgornji del Tribuške doline in se znova dvigne na Zeleni rob na Trnovsko planoto. Dalje, pravi dr. Kordiš, meja idrijskih gozdov teče po grebenih in vrhovih ob robu Smrekove drage in Golakov vse do Marnega vrha in Črnega roba, po zahodnih in severozahodnih robovih obide vasi Mala gora, Zadlog, Idrijski Log in Koševnik in sklene obroč spet ob potoku Zala. Ti gozdovi obsegajo skupno nad 7.000 hektarov površine. Avtor študije nadalje opisuje geološki sestav tal, podnebje tega področja, posebno pozornost posveča gozdnemu rastlinstvu in podrobneje obdela klimatske gozdne združbe. Zanimivo je, da je za idrijske gozdove značilna velika raznovrstnost posameznih drevesnih vrst ter da med njimi izstopajo bukovi gozdovi ter mešani gozdovi s sestoji listavcev in iglavcev.

Drugo poglavje je posvečeno zgodovini poseljenih razmer; avtor je črpal iz številnih arhivov in del raznih zgodovinarjev od Valvazorja dalje. Dr. Kordiš je posvetil veliko pozornost gospodarjenju v idrijskih gozdovih. Posebno natančno je prikazal oblike gospodarjenja z gozdovi od leta 1880 do leta 1975. Iz opisa je razvidno, kako so si gozdni izvedenci vedno prizadevali, da bi smotrno izkoriščali gozdne sestoje in kako so skrbeli tudi za pogozdovanje posek. Kot rečeno, so les, ki so ga sekali v teh gozdovih, v glavnem uporabljali za rudnik v Idriji. Zato je avtor študije posvetil več strani raznim metodam spravljavanja lesa. Še posebej natančno je opisal sistem splavljanja lesa po Idriji in njenih pritokih. Ob tem predstavlja tudi slovite klavže, to je jez z zapornicami, ki so omogočale boljše izkoriščanje vodne sile. Še danes so klavže na Idriji prava znamenitost. Po vodi so les splavljali do takoimenovanih »grabelj« v sami Idriji.

Idrijsko gozdno gospodarstvo je posvečalo veliko vlogo pri smotrnem izkoriščanju gozda. O porabi lesa v rudniku in Idriji z okolico avtor študije piše v posebnem poglavju. Nadalje opisuje tudi škode, ki so jih v gozdovih v zadnjih letih povzročile razne naravne ujme. Poglavja o gospodarskem izkoriščanju gozda se končujejo z zapisom o lovu in ribolovu. Pred obsežnim povzetkom v angleščini v zadnjih dveh poglavjih dr. Franjo Kordiš sintetično opisuje naravne znamenitosti in kulturno-zgodovinske spomenike na področju idrijskih gozdov ter še organizacijo idrijskega gozdarstva in delovna razmerja sedanjih gozdarskih delavcev.

Iz Goriške

KONCERT JAZZA V KULTURNEM DOMU V GORICI

V ponedeljek, 22. aprila, bo goriški Kulturni dom prizorišče zanimivega in edinstvenega večera, posvečenega jazzu. V gosteh bomo namreč imeli svetovno znani Jazz Trio, ki ga sestavljajo Američana George Cables in Cameron L. Brown ter italijanski bobnar Giulio Capiozzo.

Temnopolti George Cables sodi med najboljše pianiste na svetu in je v svoji dolgi in bogati karieri že spremljal vsa znamenita imena v svetu jazzu.

Cameron Brown zna s svojim kontrabasom navdušiti še tako zahtevnega poslušalca in je na svetovni jazz sceni zelo visoko cenjen. O njem pravijo, da je basist s čudovitim tonom in z izrednim smislom za ritem.

Tretji član tria je italijanski bobnar Giulio Capiozzo, ki je goriški publiki že znan in je nedvomno eden najboljših bobnarjev v Italiji. Obe ta se nam torej edinstven koncert, ki ga ne gre zamuditi. Pričetek koncerta je predviden za 20.30.

STOLETNIKA SMRTI JEZIKOSLOVCA IN OČETA DUNAJSKE SLAVISTIKE FRANCA MIKLOŠIČA

☐ nadaljevanje s 6. strani

razvila v uveljavljeno znanost. Zapustil je kar 34 samostojnih knjig v 44 debelih zvezkih. Na dunajski katedri je ustvaril središče slovanskih znanosti. Njegovi neposredni ali posredni učenci so bili pravzaprav vsi pomembni slavisti iz druge polovice 19. stoletja: Jagič, Vondrak, Rešetar, Brückner, Gebauer.

Miklošič je umrl pred sto leti, 7. marca 1891, na Dunaju. Avstrijsko glavno mesto ob tej priložnosti slavi velikega znanstvenika. V slavnostni dvorani Avstrijske akademije znanosti v častljivih prostorih stare univerze je 7. marca o Miklošiču kot ustanovitelju dunajske šole za slavistično filologijo spregovoril univerzitetni profesor dr. Stanislav Hafner. Univerzitetni profesor dr. Franc Jakopin, član Slovenske akademije znanosti in umetnosti, pa je podčrtal razvejanost Miklošičeve zapuščine v slavistični filologiji.

Lev Detela

Novice

Šestmesečni otrok je v Rimu umrl zaradi pomanjkanja hrane. Zdi se neverjetno, vendar drži, da so pred dnevi slučajno našli v enem občinskih stanovanjskih blokov v Rimu trupli mlade matere in šestmesečnega sinčka. Mati je uživala mamila in umrla, nihče pa ni slišal joka otroka ob mrtvi materi. Umrl je po vsej verjetnosti zaradi pomanjkanja hrane.

LETALSKA DRUŽBA ADRIA AIRWAYS

Slovenska letalska družba Adria Airways bo 27. aprila uvedla redne polete proti Londonu. Njena letala bodo na letališču Heathrow pristajala vsak dan razen ob petkih. Ob petkih pa se bodo nadaljevale običajne tedenske povezave med Ljubljano in londonskim letališčem Gatwick.

V četrtek, 11. t.m., se je pripetila huda nesreča v Genovskem zalivu. Na ciprskem tankerju Haven, natovorjenim s 149 tisoč tonami petroleja, je iznenada nastala eksplozija. Ladja se je začela potapljati in je grozila nevarnost, da se bo ogromna količina petroleja izlila v morje in povzročila strahotno ekološko nesrečo. Za srečo je v štirih dneh zgorel skoraj ves petrolej.

—0—

Morda ne bodo nikdar pojasnjeni resnični vzroki strahotne nesreče, ki se je pripetila v noči med 10. in 11. aprilom pred pristaniščem v Livornu, kjer je traekt Morby Prince zadel v tanker, ki je bil zasidran pred pristaniščem. Do zdaj ni natančno znano niti število mrtvih. Ugotovljeno pa je, da se je rešil le en član posadke s trajekta, medtem ko so vsi potniki ter ostali mornarji našli smrt, povečini v plamenih. Do zdaj so našli 143 mrtvih. Na trajektu je bilo 60 članov posadke, število potnikov, namenjenih na Sardinijo, pa ni znano.

Predsednik Gorbačov na Japonskem

Sovjetski predsednik Gorbačov je bil na uradnem obisku na Japonskem. Na poti v Tokio se je ustavil v Habarovsku, kjer se je poklonil spominu japonskih ujetnikov, ki so umrli v tem kraju ob koncu druge svetovne vojne. Gorbačova je spremljala žena Raisa.

Sovjetska zveza pričakuje od Japonske izdatno finančno pomoč za uresničitev perestrojke in prehoda na tržno gospodarstvo. Japonska pa zahteva povratek Kurilskega otočja na severu Hokaida, ki je ob koncu druge svetovne vojne prešlo pod sovjetsko suverenost. Leta 1956 je Sovjetska zveza bila izrazila pripravljenost za izročitev vsaj dveh otokov Šikotan in Habomai. Naknadno ob sklepu obrambnega dogovora med Japonsko in Združenimi državami Amerike pa je prišlo do zamrznitve. Tako vojaški krogi kot tudi številni sovjetski politični vodilni predstavniki so v pre-

klih dneh opozorili, da se Gorbačov ne more pogajati glede tega vprašanja. Proti morebitnemu popuščanju se je izrekel tudi ruski predsednik Jelcin.

—0—

Dr. MAGNAGO SE POSLAVLJA

Na 38. rednem kongresu Južnotirolske ljudske stranke, ki bo 27. aprila v Meranu, se bo po 34 letih vodenja stranke poslovil dr. Silvius Magnago. Na njegovo mesto bo izvoljen senator Roland Riz. V Bocnu so napovedali, da bo imel slavnostni govor v počastitev zgodovinskega voditelja Južnih Tirolcev avstrijski zunanji minister Mock. Prisotna bosta tudi bivši zunanji minister, socialist Jankowitsch in tirolski deželni glavar Partl.

Magnaga bodo proglasili za častnega strankinega predsednika.

France Bevk HUDA URA

XIX.

Na drugi strani kolovoza, ki je tekkel mimo Mlakarjeve hiše, je stal svinjak. Okoli njega se je bohotala divja kopriva, grmi bezga, ki je vsiljivo dišal v poletnih nočeh. Za svinjakom se je med klancem in sosedovim poljem širil sadovnjak. Drevo pri drevesu; bilo jih je polno položno pobojče, ki je šele v spodnjem delu strmo padalo do gozda.

Zalka je tako zelo hitela med tenjami dreves, da jo je Pavle le stežka dohiteval. »Saj bi ne smela tako teči,« si je mislila, »dejal bo, da ga vabim za seboj...« Hotela je z njim govoriti in ni marala, da bi kdorkoli ujel kako besedo. Poleg tega jo je bila obšla taka čudna plahost pred ljudmi, da bi se bila najrajši kam skrila. Ko vroča kaplja ji je kanilo v dušo spoznanje, da se s fanti ne dá igrati. Ne samo zaradi notranjega občutka, zaradi vsega, kar je ti stega dne videla in doživela.

V temi, ki je bila skoraj popolna, je držala roke predse, da bi kam ne zadela. Med debli ni bilo najmanjšega vetriča, le v krošnjah je zdaj pa zdaj zašumelo. Zrak je bil težek, zadušen kot prej, pot je v curkih oblival njeno telo. Nad gorami na zapadu je pobliskavalo vedno gosteje, zmeraj močnejše. Vsak blisk je vrgel vijoličasto svetlobo skoraj čez polovico neba. Svetlikanje je bilo še zelo daljno, ni razsvetljevalo nočne temine, le kopo črnih oblakov, ki je rasla na nebu. V njej je zamolklo šumelo, kakor da se od nekod bliža razdražena čreda. Oblaki so bili ko velika teža, ki je pritiskala na zemljo, na drevesa, na ljudi. Ni jim pustila dihati.

Zalka se je ustavila. Bila je upehana, prsi so ji plale. S hrptom se je naslonila na deblo jablane in se ozrla proti Mlakarju. Zdrznila se je. Pred njo je stal Pavle. Kakor da je prej mislila, da je sama in da ga je šele tedaj zagledala. Pravzaprav je

videla samo tenjo. Vendar je razločila, da stoji razkoračen, tišči roke v žepih, a klobuk mu tiči na tilniku. Menda ga je razganjala ošabnost, ker jo je izvabil na vrt in je sama tekla tako daleč do gozda.

Pavle je stopil do nje in ji položil roko na ramo. Drzko jo je zavrnila.

»Počasi,« je rekla pridržano. »Dejal si, da bi rad govoril z menoj.«

Fant je bil presenečen, hkrati prizadet. Potegnil si je klobuk na oči in izpljunil. Tega dekleta res ni mogel razumeti. Ves večer se mu je izogibala, a nato je plesala z njim kot nora. Ni se upirala iti na vrt, a zdaj je huda. Bal se je je, hkrati ga je še huje mikala. Toda do nje se ni upal biti tako drzen kot do drugih deklet. Morda pa se vendarle norčuje. Hudiča! Ustnice so se mu skrivile v zloben izraz.

»Sama si rekla, da bi rada govorila z menoj.«

»Pa jaz. Ali je kaj na tem? Saj vem, da moram sama govoriti, ko ti molčiš kot mutec.«

Nagnila je glavo. Navdajali so jo mešana občutki. Najrajši bi se bila zasmejala,

»OD ODLOČITEV NA PLEBISCIITU NE ODPSTOPAMO«

■ nadaljevanje z 2. strani

nji enotni Jugoslaviji pa po njegovih besedah ni mogoče zblizanje z Evropsko skupnostjo.

O osamosvajanju je pred dnevi govoril na konferenci Slovenskih krščanskih demokratov strankin predsednik in predsednik slovenske vlade Peterle. Podal je tudi nekaj podrobnosti o pripravah, ki tečejo na vladni in parlamentarni ravni.

Vse manj je ljudi, ki bi po pogovorih med predsedniki republik na Brdu dne 11. t.m. lahko še dvomili v utemeljenost sklepa, da želijo Slovenci živeti v lastni državi, ki naj ne bo več del take Jugoslavije, je izjavil predsednik predsedstva Slovenije Milan Kučan. Vse manj je tudi ljudi, je še dejal, ki bi dvomili o tem, da moramo izkoristiti vsako priložnost, da dosežemo svoje cilje v sporazumu z drugimi, mirno in demokratično. Od svojih odločitev, potrjenih s plebiscitom, pa ne odstopamo.

SKAVTSKO ŠPORTNO SREČANJE

■ nadaljevanje s 5. strani

zahvalilo vsem, ki so pripomogli, da je srečanje uspelo; v prvi vrsti upravnemu odboru SZ Bor in prof. Bojanu Pavletiču, ki sta dala na razpolago Sportni center pri Sv. Ivanu, ter zdravnici dr. Ireni Tavčar, ki je ves dan nudila strokovno pomoč.

V SEŽANI ODPRLI NOVI KULTURNI DOM

■ nadaljevanje s 3. strani

cev, saj je bil vsakdo nepogrešljiv. Režiser Šedlbauer je delo zrežiral res duhovito in učinkovito. Odziv gledalcev je bil izredno ugoden, saj ploskanja kar ni hotelo biti konec.

Ob koncu naj še povemo, da je novi sežanski kulturni center eden največjih v Sloveniji. Samo v veliki dvorani je prostora za 460 gledalcev. Po načrtu organizatorjev naj bi bilo v njem letno okrog 500 prireditvev.

KATOLIŠKI ŠKOFJE ZA SOVJETSKO ZVEZO

Papež Janez Pavel II. je imenoval šest novih škofov latinskega obreda v Sovjetski zvezi. Vatikan je prvič po revoluciji oblikoval novo cerkveno organizacijo v Sovjetski zvezi z ustanovitvijo treh škofij in treh apostolskih administratur. Tudi Moskva bo imela prvič apostolskega administratorja.

CIRIL ZLOBEC O OSVOBODILNI FRONTI

Član predsedstva Slovenije Ciril Zlobec, ki je predsednik odbora za proslavitev 50-letnice ustanovitve Osvobodilne fronte, je na tiskovni konferenci spregovoril o osrednji slovesnosti, ki bo 27. aprila v Cankarjevem domu v Ljubljani. Govoril bo predsednik predsedstva Kučan.

Zlobec je še spregovoril o pomenu ustanovitve Osvobodilne fronte ter oborožena upora proti okupatorju. Danes želijo razvrednotiti obletnico tisti, ki trdijo, da je vsebovala že tudi revolucijo in državljansko vojno, privedla pa je še do povojnega pokola domobrancev, je dejal Zlobec, ki je zavrnil take poglede. Kar se je zgodilo maja in junija 1945 z domobranci, je dejal, je sramota in zločin, a je bilo v nasprotju s tem, kar je narodnoosvobodilna borba sama deklarirala.

—o—

Slovenska kmečka zveza - Ljudska stranka je pred dnevi prišla na dan z zahtevo, naj se odstavi minister za kmetijstvo dr. Osterc, češ da njegov sekretariat nima dovolj posluha za potrebe kmečkega življa. Zdi se, da predsednik Lojze Peterle, od katerega je odvisna morebitna reorganizacija vlade, ne kaže volje po zamenjavi ministra za kmetijstvo. V vrstah vodstva Demosa pa menijo, da so trenutno v Sloveniji socialno bolj ogroženi delavci kot kmetje.

Beri - širi - podpiraj »NOVI LIST«

obenem ji je bilo do solz. Nezaupanje ji je kopnelo, a ga ji je spomin na Tinetove in očetove besede vedno znova podžigal.

Pavle se je ozrl po bliskavici. Ni vedel, kaj naj reče, kaj naj stori. Nebo je spreltel rahel grom. Pristopil je znova, oprl roko na deblo jablane. Gledal je v dekletov obraz, ki se je rahlo svetlikal iz teme.

»Kaj naj ti rečem?« je dejal čudno miho, skoraj nefantovsko. »Saj bi tudi ti lahko razumela.«

»Razumela?« je Zalka dvignila obraz. »To sem razumela, da vam je do naše zemlje. Drugega mi do sedaj še nihče ni rekel.«

»Tega ti jaz nisem rekel,« je fant trdo odsekal in odstopil za korak.

»Ti ne, a so mi rekli drugi. Pa saj bi tudi slepec spoznal, zakaj najina očeta tako tičita vkup.«

Pavletu je bilo nerodno, a hkrati prijetno. Zdaj je razumel dekletovo vedenje. Pričevalo je za njeno čisto misel. Popadla ga je jezica na očeta, da se toliko in tako očitno žene za tisti kos zemlje.

»Res je, da mi je je oče nekoč to omenil,«

mu je stežka prišlo iz ust. »Toda prav tako lahko mi verjameš, da mi ni nič do tistega sveta.«

Ze zgolj priznanje, da je vedel za to, je Zalko sunilo v srce.

»Lahko rečeš, da ti ni do nič,« si je grizla ustnice. »Saj veš, da ti ne uteče, če me vzameš.«

Pavle je stopil za dekletom. Bilo je prvič, da je čutil tak nemir v srcu. Nikoli si ni pomišljal pred dekleti, če so vihale nos, a Zalka ni mogel pustiti kar tako od sebe. Ujel jo je. Hotel je nekaj reči, ni vedel, kaj. Zaklinjanje, da ga tiste njivice in pa senoženet ne brigajo, bi bilo smešno. Hotel jo je priviti na prsi, razodeti z objemom, kar bi ne zmoglo tisoč besed.

»Pusti me!« se mu je izvila in stekla po vrtu.

Nenadoma je obstala. Od svinjaka se je bilo oglasilo zateglo pasje lajanje in se razleglo v noč. Šinilo je iz teme tako nenadoma, tako pretresljivo, da jo je premrazilo do kosti. Uprla je pogled med drevje, nato je preplašena skočila k Pavletu.

Potujete v Rim? Nekoč hotel Bled, danes hotel Emona!

Obveščamo vas, da smo 15. marca 1991 odprli v Rimu hotel Emona.

Za rojake poseben popust. Naslov hotela: 00185 - ROMA, Via Statilia 23, Tel. 06-7590328, fax: 06-7594747.

Dobrodošli!

Lastnik hotela Emona
Vinko Levstik

OBRAMBA PRED NARAVNIMI NESREČAMI

V Dreki v Benečiji je bil prvi sestanek pokrajinske delovne skupine za obrambo pred naravnimi nesrečami, ki jo je sklical videmski prefekt Sorge. Izbrali so Dreko, ker je bila med najbolj prizadetimi področji ob povodnji pred nekaj meseci. Sploh pa je ta občina zelo značilna za zanemarljivo hribovito področje Nadiških dolin. Trenutno ima kakih 200 prebivalcev v 14 zaselkih. Pred 30 leti pa je bilo prebivalcev desetkrat več. Občina je izkrvavela zaradi izseljevanja in pomanjkanja dela v bližini doma.

KIDRIČEVE NAGRADE

V slovenskem parlamentu so prejšnji teden izročili letošnje Kidričeve nagrade in priznanja iz sklada. Podeljuje jih ministarstvo za raziskovalne dejavnosti in znanost.

Za naravoslovnomatematično stroko sta prejela nagrado profesorja dr. Gabrijel Kernel in dr. Jure Zupan, za humanistične vede pa profesor dr. France Vreg in zgodovinarica dr. Milica Kacin-Wohinz, ki je pred meseci izdala svojo tretjo monografijo o zgodovini primorskih Slovencev med obema vojnama.

»Tam je nekdo,« je strastno zašepetala. Pavle jo je vzel v naročje. V strahu, ki jo je bil obšel, se ni branila.

»Saj ni nikogar,« so fantu naglo poblisnile oči med tenje dreves. »Zalka,« so ga iznenada objemali vse drugačni občutki kot dekleta. Nagnil je obraz na njene lase. »Zalka!«

Zdelo se je, da je premagana.

»Pusti me!« se je nenadoma zavedela. »V hišo morava. Pojdiva domov! Opazili bodo, da naju ni ... Pavle!«

»Zdaj te ne pustim,« ji je fant skušal priviti glavo na prsi. »Zdaj moraš reči zadnjo besedo ... Zalka!«

Toda Zalka ga skoraj ni poslušala. Najslajše besede bi ji ne bile prišle do srca, ki ga je bila zagrnila groza. Tudi mu ni nič odgovorila. Hkrati se mu je branila, ni se trudila, da bi se mu iztrgala. Zgrabila ga je bila za roke. Ne iz nagnjenja, ampak ker je v čudnem strahu iskala opore. V pasjem laježu, ki je prehajalo v tuljenje, so ji umrli vsi ostali občutki.

(Dalje)